

Asia: VN/33727/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Lausunto, HUS-yhtymä, Runkopalvelut

Lausunnon antajana HUS Runkopalvelut on Suomen suurin sosiaali- ja terveysalan tukipalveluiden tuottaja, jonka palveluihin kuuluvat muun muassa puhtaanapidon, ruokahuollon, logistiikan ja osastonsihteereiden palvelut.

Lausunnossa mainittu sivulla 28:

Muu ammatillinen koulutus ja henkilöstökoulutus

Esityksessä ehdotetaan, että ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukainen muu ammatillinen koulutus, joka on sellaista ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta, jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai sen osan suorittaminen, sekä henkilöstökoulutusta koskevat lain kohdat kumottaisiin. Ammatillisena koulutuksena ei siten voisi enää jatkossa järjestää ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta, eikä henkilöstökoulutusta.

HUS Runkopalvelut on huolissaan esityksistä, jotka koskevat aikuiskoulutustuen leikkauksia ja työelämälle tarjottavan koulutustuen kaventumista tai pienenemistä ammatillisen koulutuksen osalta. Työelämässä tarvitaan monipuolista osaamista eri aloilta, ja erityisesti sosiaali- ja terveysalalla on kasvava trendi siirtää hoitohenkilökunnan tehtäviä tukipalveluille, joita HUSissa tuottaa Runkopalvelut. Nämä tehtävät vaativat syventävää osaamisen kehittämistä ja joskus jopa uuden ammatin hankkimista työntekijän näkökulmasta.

Etenkin ulkomaalaistaustaisten ja työuransa loppupuolella olevien henkilöiden osalta ammatillinen koulutus on ollut vaikuttava ja tehokas väylä suomalaiseen työelämään ja yhteiskuntaan integroitumisessa ja työurien pidentämisessä. Nyt tarkastelussa oleva lakiesitys heikentää mielestämme työväestön mahdollisuuksia urakehitykseen ja työssä oppimiseen.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

-

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

Lausunnossa mainittu sivuilla 30-31:

Jatkossa koko tutkinnon suorittamisesta saisi rahoitusta pelkästään niiden opiskelijoiden osalta, jotka ovat aiemmin suorittaneet pelkästään perusasteen koulutuksen

HUSin Runkopalveluissa on oppisopimuskoulutuksessa vuosittain useita satoja työntekijöitä eri koko- ja osatutkinnoissa. Oppisopimusopinnot ovat tarjonneet joustavan ja ketterän mahdollisuuden uudelleen- ja täydennyskoulutukseen ja vastanneet hyvin toimintaympäristön ja työelämän muutoksiin. Toisen asteen tutkinnot ovat soveltuneet erinomaisesti organisaatiomme henkilöstölle ikään, sukupuoleen tai kulttuuritaustaan katsomatta.

Toisen asteen tutkinnot ovat erittäin vaikuttavia ammatillisen tiedon ja taitojen päivittämisen menetelmiä. Mielestämme rahoitusmallissa kustannusten ei pitäisi tulla pelkästään työnantajan rahoitettavaksi, kuten esitetyllä mallilla tulee käymään. Sosiaali- ja terveystieteiden toimintaympäristössä tällä hetkellä olevat taloudelliset haasteet vaikeuttavat uuden rahoitusmallin käyttöönottoa. Olemme lisäksi huolissamme rahoitusmallin vaikutuksista pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksiin kehittää henkilöstöään ja vastata toimintaympäristön alati muuttuviin tarpeisiin.

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

-

Tilauuskoulutusta koskevat säädösehdotukset

-

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

-

Asetusluonnokset

-

Muut kommentit

Tulevat päätökset ja niiden mahdolliset vaikutukset tulevat koskettamaan laajasti työntekijöidemme kykyyn kehittää ja päivittää osaamistaan. On tärkeää, että tuemme jatkuvaa oppimista ja osaamisen

kehittämistä kaikissa työelämän vaiheissa. Mielestämme etenkin rahoitusmallia tulisi vielä tarkastella kriittisesti ennen lakiesityksen eteenpäin saattamista. Näemme, että esityksellä on myös laajempia yhteiskunnallisia vaikutuksia, koska esitetty muutos heikentää ikä- ja kulttuuritaustaltaan monimuotoisen työväestön mahdollisuuksista kehittää osaamistaan ja työllistyä. Toivomme, että lakiesitystä voitaisiin vielä tarkastella edellä mainittujen seikkojen perusteella.

Lasander Tuula

HUS - Tuula Lasander, toimialajohtaja, HUS Runkopalvelut